

Ніколаєнко Н.В. (м. Київ, Україна)

natalia.nikolayenko@gmail.com

Роль сучасних інформаційних технологій у творчому розвитку людини

Людина кінця XX – початку XXI століття живе в світі, схильному до безперервних змін. Нестримно наростає потенціал інформаційної техніки і комп'ютерних технологій. Наразі інформаційні технології не можна більше розглядати як щось приналежне виключно тільки світу техніки, оскільки вони настільки глибоко проникли в повсякденне життя людей, що виокремити їх із загального світоглядного контексту вже не представляється можливим. Зрозуміло, що інформаційні технології впливають на всі сфери життєдіяльності людини, винятком не є і реалізація творчого потенціалу особистості.

Сучасна людина живе в надзвичайно динамічному середовищі, що вимагає від неї багатьох зусиль, мобілізації незадіяних раніше сил і можливостей. Високі технології висувають такі ж високі вимоги як до їх творця, так і до споживача, що дає можливість реалізувати і розвивати інтелектуальні і творчі здібності. З одного боку, комп'ютерні технології дозволяють по-новому сформуватися, розкритися творчим можливостям індивіда, з іншого боку вони ж і є об'єктом прояву творчих зусиль людини. Взагалі, у житті кожна людина займається творчістю, бо «творчість – органічна приналежність такої істоти, як людина. Свідомість, якою володіє людина, є фундаментально творчою, – і не тільки тому, що вона має таку властивість, а тому що вона не може в самій своїй основі бути інакшою... Людина – творець! Їй мало бути в світі, вона повинна і може творити в світі, мало того, вона може і повинна творити світ...» [1].

Але у XXI столітті творчість – це не просто творення чогось нового, а це народження нової епохи, нового світу. «Що нового у всьому цьому? Чому це новий світ? Я вірю, що в кінці нашого тисячоліття народжується новий світ Мікросхеми та комп'ютери суть нове; повсюдні, мобільні телекомунікації –

нове; генна інженерія – нове...загальне усвідомлення екологічної проблематики – нове; виникнення мережевого суспільства... – є історично нове Це наш світ, світ інформаційної епохи»[2, с. 492]. Окрім того, у літературі дедалі частіше акцентується увага не тільки на становленні нового типу людини з високим рівнем творчих здібностей – homo creative – суб'єкта творчої діяльності, а також на комплексі понять, що відображають нову інформаційну епоху. Зокрема, мова йде про електронну культуру.«В найбільш загальному вигляді електронна культура являє собою сукупність результатів творчості і комунікації людей в умовах впровадження ІТ-інновацій, що характеризується створенням єдиного інформаційного простору, віртуальною формою вираження, дистанційною технологією, ліберальністю контенту» [3, с.78].

Основою ж для формування цього нового виду реальності послужила глобальна комп'ютерна мережа Інтернет. Вона стала не тільки сферою діяльності, системою зберігання і передачі інформації, а й фактором формування віртуальних спільнот. «Віртуальні спільноти – це групи людей, об'єднані не за географічними чи побутовими факторами, а, перш за все, за спільними інтересами, смаками, поглядами. Уже одна ця обставина змушує сприймати феномен віртуальної спільноти як такий, що може сприяти творчості людини, реалізації її особистості, відкривати нові обрії для соціальної поведінки людини в реаліях сьогодення – та їх філософського осмислення» [4, с.148]. Отже, сьогодні паралельно зі світом реальним існує віртуальний світ, або інформаційний світ.

На підставі вищевикладеного, можна констатувати, що у самій суті нових інформаційних технологій закладений творчий потенціал інноваційних змін. В сучасному суспільстві творчість є і має бути способом і сенсом людської життєдіяльності, провідною та фундаментальною цінністю нової епохи.

Список використаних джерел:

1. Осипов Ю. М. Творчество / Ю.М. Осипов // Философия хозяйства. 2009,- № 1. с. 269-273.

2. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс. - Пер. с англ. под науч. ред. О. И. Шкаратана. — М.: ГУ ВШЭ, 2000. — 608 с.
3. Баева Л.В. Электронная культура: опыт философского анализа / Л.В. Баева // Вопросы философии. 2013, - № 5. с. 75-86.
4. Мєлков Ю.О. Віртуальна реальність як сфера самореалізації особистості // людина в лабіринті перспектив / А.В. Толстоухов, О.Є. Перова, О.М. Рубанець та ін. – К.: Видавець ПАРАПАН, 2004. – С. 140-166.